

ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА КОЛЕДЖУ

Кошіль О.П.,

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної і вищої освіти
Центральний інститут післядипломної освіти
ДЗВО Університет менеджменту
освіти НАПН України
м. Київ, Україна*

Анотація: У статті здійснено теоретичний аналіз поняття «професійний розвиток викладача». Охарактеризовано суть, цінність відкритих онлайн-курсів як засобу професійного розвитку викладача. На основі наукових публікацій проаналізовано теоретичні аспекти та особливості масових відкритих онлайн курсів в освіті. Визначено переваги відкритих онлайн-курсів для професійного розвитку викладачів, який є критично важливим для підвищення якості навчання здобувачів освіти та освітнього процесу загалом.

Ключові слова: відкриті онлайн-курси, професійний розвиток викладача, діджиталізація.

У законі України «Про фахову передвищу освіту» зазначається, що педагогічні, науково-педагогічні та інші працівники закладів фахової передвищої освіти зобов'язані: постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність, забезпечувати безперервний професійний розвиток. Безперервний професійний розвиток, включаючи підвищення кваліфікації, педагогічних працівників закладу фахової передвищої освіти здійснюється на засадах, визначених Законом України «Про освіту» [1].

Відтак актуальною проблемою постає визначення векторів професійного розвитку викладача коледжу з урахуванням концептуальних засад реформування сучасного освітнього простору, результатів дослідження «Барометр ринку праці України 2023.

Прогнози на 2024», впровадження педагогічних інновацій в освітню діяльність.

Освіта не є сталим процесом здобуття знань, умінь, навичок на все життя, вона уособлює формування умінь здобувати знання самостійно. Отже, у сучасних умовах потрібен педагог не лише з вищою освітою, а насамперед, фахівець, який творчо мислить, генерує нові ідеї, володіє навичками комунікації та командної взаємодії, гнучкий, упевнений в собі [2, с. 170].

Соціокультурна динаміка інфосвіту щоразу актуалізує оновлення напрямів професійного розвитку педагога, завдань і змісту освітньої практики закладів освіти. Сучасний конкурентоспроможний педагог має не лише здійснювати підготовку фахівців, які відповідатимуть інноваційним орієнтирам, соціальним настановам, економічним стратегіям інформаційного суспільства з інноваційно-креативним типом економіки, а й ефективно реалізовувати дослідницьку, креативну, новаторську діяльність, що відповідає нормативним настановам національного законодавства в галузі освіти та розбудові освітньо-наукового європейського простору [3, с. 84].

Проблема безперервного професійного розвитку педагогів є однією із ключових у забезпеченні якості освітніх послуг. Існують різноманітні форми, методи, моделі професійного розвитку, які користуються широкою популярністю, довели свою ефективність. Зважаючи на функціонування вітчизняної системи освіти в умовах війни, процеси діджиталізації освіти, заслуговує уваги використання сучасних цифрових технологій як засобу професійного розвитку педагогів, оскільки діджитал-інструменти дозволяють навчатися в будь-який зручний час та з будь-якого місця. Відтак, одним із засобів професійного розвитку викладача коледжу є відкриті онлайн-курси.

Масові відкриті онлайн-курси визначають як безкоштовні навчальні курси, викладені для загального доступу в мережу, продуктивний інструмент для поширення якісних знань від найкращих викладачів, ті, які відповідають сучасним освітнім трендам – практико-орієнтована, доступна, технологічна освіта. Відкриті

онлайн-курси вважаються однією з найновіших форм дистанційного навчання, яка активно розвивається. Масовим відкритим онлайн-курсам властиві: масовість, глобальність, безкоштовність, залучення кращих викладачів із провідних світових університетів, наявність елементів традиційної освіти (розклад, дедлайни, екзамени), численних каналів зворотного зв'язку між усіма суб'єктами освітнього процесу, використання комплексу спеціально сконструйованого дидактичного матеріалу (лекції, конспекти, тести) [4, с. 57].

Проведений аналіз наукових розвідок дозволяє стверджувати, що існують різноманітні підходи до визначення поняття «професійний розвиток». Вчені А. Зленко, Д. Мірошніченко під професійним розвитком розуміють набуття працівником нових компетенцій, знань, умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності, й водночас зазначають, що це процес підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації [5].

І. Хоржевська пов'язує професійний розвиток особистості із засвоєнням нового досвіду, знань, умінь, а також трансформацією мотивації та інтересів окремої людини [6].

Щодо дефініції поняття «середовище професійного розвитку педагогічних працівників», то вчена Л. Мартинець визначає її як цілеспрямовано організовану, керовану, відкриту соціально-педагогічна систему, яка забезпечує всебічні умови для розвитку особистості вчителя як фахівця, реалізації його творчого потенціалу, удосконалення фахових компетентностей [7, с. 51].

Теоретичні аспекти та особливості масових відкритих онлайн курсів висвітлено у працях зарубіжних вчених: Д. Левіна, Т. Фенвіка, Н. Харда та ін., вітчизняних: І. Бацуровської, М. Кухаренко, А Джаландінової, Н. Сиротенко, Н. Тихомирова, І. Примаченко та ін. Основні положення створення відкритих дистанційних курсів в Україні розроблено В. Биковим, В. Олійником, О. Самойленком, Є. Смирновою-Трибульською та ін. Особливості відкритих масових курсів представлені в дослідженнях Я. Андрющенко, І. Бацуровської, В. Гавриш, В. Лапінського, В. Осецького, О. Співаковського та ін.

Особливостями освітніх платформ для масових відкритих онлайн-курсів є: мультимедійний зміст, що покращує якість засвоєння навчального матеріалу через використання слухових та зорових рецепторів учасників освітнього процесу. Такі платформи забезпечують спрощення управління навчанням, можливість адміністративного моніторингу у відповідних документах [8, с. 167].

Сутнісними характеристиками відкритих онлайн-курсів, які називають MOOCs (Massive Open Online Courses), визначають: масштабність, відкритий доступ, онлайн-формат, гнучкість і самостійність, доступність різноманітних тем, можливості спілкування і співпраці, доступність ресурсів, оцінювання та відстеження прогресу, високий рівень експертизи. Такі характеристики роблять відкриті онлайн-курси ефективним і зручним засобом навчання для різних аудиторій. Загалом, відкриті онлайн-курси представляють собою інноваційний і демократичний підхід до освіти, що дає можливість навчатися та розвиватися широкому колу людей, незалежно від їхнього стану, місцезнаходження або графіку. Також можуть стати засобом професійного розвитку педагогів.

Погоджуємось із думкою вченого С. Петренка, що «у реаліях вітчизняної вищої освіти масові відкриті онлайн-курси мають відіграти важливу роль у підвищенні академічного рівня викладачів, моніторингу ними світових тенденцій в освіті, їх інтеграції у міжнародне наукове співтовариство та розширенні міжнародних контактів» [8, с. 171].

Відкриті онлайн-курси мають свої переваги та недоліки. До переваг відносять: доступність, безкоштовність або вартість доступна для багатьох, різноманітність, гнучкість графіку, можливість отримання сертифікатів та дипломів, використання інтерактивних методів навчання, загальний доступ до високоякісних ресурсів. До недоліків: низька ступінь мотивації і завершення курсу, відсутність визнання сертифікатів, технічні проблеми та доступ до Інтернету, відсутність змоги практичної аплікації знань. Незважаючи на зазначені недоліки, відкриті онлайн-курси відіграють важливу роль у розвитку доступної та гнучкої освіти для широкого загалу.

Виокремимо основні переваги відкритих онлайн-курсів як

засобу професійного розвитку викладача коледжу: оновлення фахових знань, вивчення нових технологій, розвиток навичок викладання та ефективності, розвиток навичок адаптації до різноманітності та інклюзії, розвиток лідерських навичок, отримання сертифікатів та атестації.

Відкриті онлайн-курси можуть бути важливим інструментом для підтримки та засобом розвитку професійних навичок викладачів коледжу, допомагаючи їм залишатися висококваліфікованими та компетентними у своїй галузі. Незважаючи на переваги, важливо враховувати індивідуальні потреби та контекст викладача, а також забезпечувати баланс між онлайн-та традиційними формами навчання.

Література:

1. Закон України «Про фахову передвищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19?find=1&text> (Дата звернення: 19 лютого 2024).

2. Хомич Л. Вчитель Нової української школи: вектори професійного розвитку. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, 2021. Вип. 20 (2). С. 168-177. [https://doi.org/10.35387/od.2\(20\).2021.168-176](https://doi.org/10.35387/od.2(20).2021.168-176).

3. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти. [Сергеєва Л.М., Муранова Н.П., Микитюк С.М. та ін.]: методичний посібник. Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2023. 218 с.

4. Кузьменко Г., Хорольський О. Масові відкриті онлайн-курси у контексті трансформації вищої освіти України. Педагогічні науки, 2015. №. 63. С. 56-61.

5. Зленко А. М. Професійний розвиток персоналу як передумова підвищення рівня продуктивності праці. Економічний вісник університету, 2015. Вип. 24 (1). С. 34-38. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2015_24\(1\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2015_24(1)_8). (Дата звернення: 19.02.2024).

6. Хоржевська І. М. Професіоналізм та професійний розвиток особистості. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія», 2013. Т. 214, Вип. 202. С. 110-113.

7. Мартинець Л. А. Управління освітнім середовищем професійного розвитку вчителів у загальноосвітньому навчальному закладі: монографія. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 408 с.

8. Петренко С. В. Сутність та особливості українських платформ масових відкритих онлайн-курсів (МВОК). Інноватика у вихованні, 2020. Вип. 2 (11), С. 165-173.

УДК 669.245.018.44:629.294]:669.017

Технічні науки

ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ТАНТАЛУ НА ВЛАСТИВОСТІ ЖАРОМІЦНИХ НІКЕЛЕВИХ СПЛАВІВ

Курінний М. С.,

*аспірант першого року навчання
Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні,
Запорізького національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Анотація: у статті розглядається проблема дослідження ливарних жаростійких нікелевих сплавів, здатних довгочасно працювати в умовах впливу агресивних корозійних середовищ при високих температурах. Структура жароміцних сплавів являє собою матрицю з гране-центровою кубічною граткою, що містить карбіди та когерентну інтерметалідну γ -фазу. Властивості сплавів визначаються кількістю, формою та розподіленням фаз, а ці параметри залежать від швидкості охолодження при литті та режимів термічної обробки. Перспективним напрямом на сьогодні, як з технічної, так і з економічної точки зору, є розробка економлегованих модифікацій на основі дорогих промислових жароміцних нікелевих сплавів, що мають значно меншу вартість та еквівалентний рівень механічних властивостей. Актуальність проблеми визначається важливістю дослідження впливу на властивості нікелевих жароміцних сплавів таких елементів як тантал, реній, рутеній, молібден, вольфрам, цирконій, гафній, тощо.

Ключові слова: сплав, корозія, мікроструктура, легування, обробка